

2015-ieji – Etnografinių regionų metai LIETUVOJE

PARENGĖ GINTAUTAS ČIŽIŪNAS

2013 m. spalio 15 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė nutarimą „Dėl 2015 metų paskelbimo Etnografinių regionų metais“. Šiame nutarime pažymima, kad Seimas, įvertindamas tai, kad viena iš svarbiausių Europos Sąjungos regioninės politikos krypčių yra regioninio, istorinio ir kultūrinio savitumo išsaugojimas, pabrėždamas Lietuvos etnografinių regionų istorinę reikšmę ir savitumo puoselėjimo svarbą, 2015 metus paskelbė Etnografinių regionų metais.

Seimas Vyriausybei pasiūlė sudaryti Etnografinių regionų metų komisiją, kuri iki 2014 m. rugsėjo 1 d. turėjo parengti ir patvirtinti Etnografinių regionų metų programą ir pradėti parengiamuosius darbus jai įgyvendinti bei

2015 metų valstybės biudžete numatyti lėšų Etnografinių regionų metų komisijos sudarytai ir patvirtintai programai įgyvendinti.

Premjero potvarkiu buvo sudaryta darbo grupė, kuriai vadovauja Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas Remigijus Motuzas. Ši grupė parengė Etnografinių regionų metų minėjimo programą. Įgyvendinant joje numatytas iniciatyvas ir priemones siekiama akcentuoti etnografinių regionų istorinio ir kultūrinio savitumo puoselėjimo reikšmę, formuoti viešąją nuomonę, palankią etnografinių regionų išsaugojimui, tęstiniam tyrimų ir sklaidos darbams.

Etnografinių regionų metų minėjimo programa patvirtinta 2014 m. liepos 22 d. įvykusiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdyje. Joje numatyta, kad 2015 m. bus surengta konferencija „Etninė kultūra šiuolaikinių kultūros formų fone“, vyks studentų folkloro festivalis „O Kieno žali sodai“ bei tradicinio dainavimo, muzikavimo, amatų stovykla jaunimui, tarmiškiausio pavadinimo lietuviško gaminio konkursas. Tarp Lietuvos regionuose kitąmet numatytų svarbiausių renginių – geriausiai tradicijas puoselėjančios etnografinio regiono seniūnijos rinkimai, profesinių mokymo įstaigų mokiniams skirtas projektas „Lietuvos kulinarijos ir etninio paveldo išsaugojimas ir puoselėjimas“, įvairių dalykų mokytojų, integruojančių etninę kultūrą, kvalifikacijos tobulinimo seminarai ir kūrybinių laboratorijų ciklas. Planuojama, kad kiekvieno regiono nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose bus organizuojamas etnokultūrinių renginių ciklas: konferencijos, tradicinės šventės, renginiai, populiarinantys etnokultūrinę regionų tradicijas. Yra planuojama parengti kiekvieno etnografinio regiono renginių gidą. Vyriausybės patvirtintoje programoje taip pat numatyta skatinti etnografinių regionų tyrėjus, mokslo ir studijų institucijas rengti mokslo tiriamųjų darbų programas, teikti paraiškias jų finansavimui gauti.

Lietuvos etnografinių regionų žemėlapis, sudarytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu ir remiantis įvairių mokslinių tyrimų rezultatais, ekspertų (etnologų, etnomuzikologų, lingvistų, istorikų ir kt.) išvadomis bei rekomendacijomis

Etnografiniai regionai
pagal seniūnijų ribas:

- Aukštaitija
- Dzūkija (Dainava)
- Mažoji Lietuva
- Suvalkija (Sūduva)
- Žemaitija
- Etnografinių regionų centrai

 upės

© ETNINĖS KULTŪROS
GLOBOS TARYBA
© D.Pivoriūnas, Ž.Šaknys